„Канадиєць“
Релігійно-моральний
ТИЖДНЕВНИК.
Передплата на рік лише $1.

Канадиєць
THE CANADIAN

„THE CANADIAN“
10336 -- 96 ST.
Edmonton. -- Alberta.

Advertising rates furnished on application.
All kinds of job printing done.

РІК V. Ч. 46. EDMONTON, 29. OF NOVEMBER. 1916. VOL V. No. 46.

Австрійский цісар помер.

РУМУНСЬКЕ ПОЛОЖЕНЄ СТАЄ З КОЖДИМ ДНЕМ КРИТИЧНІЙШЕ.

В Греції заносить ся на страшні заворушеня.

Велика катастрофа на морю.

Лондон, 23-го нов. — Нині рано затонув великий перевозовий брит. корабель "Британік", який був на службі Червового Хреста і перевозив зі Салоніки ранених до Англії. Причиною затоплення була міна або ворожа торпеда. Певна причина ще невісна. "Британік" був третим найбільшим кораблем на сьвіті і мав 27.500 тон містоти. В сій катастрофі згинуло около 50 осіб.

Великий російский дреднавт затонув через експльозию.

Петроград, 24-го нов. — Російський дреднавт "Імператріца Марія" потонув через свою внутрішну експльозию. Враз з дреднавтом втопилось 200 моряків. Дреднавт був 22.50 тон містоти і побудований в 1913. році.

"Бремер Кесл" також затопив ся.

Лондон, 24-го нов. — Другий брит. шпитальний корабель "Бремер Кесл" затопив ся нині на Егейскім морю, недалеко від того місця, де вчера втопив ся "Британік". Причина також ще невісна, але загально думають, що оба ті кораблі з раненими затопила нім. субмарина. На сім кораблі всіх вирятовано. "Бремер Кесл" був кораблем 6.280 тон містоти.

Англійский звіт.

Лондон, 25-го нов. — Англійське міністерство війни видало вечером отсей додатковий звіт:

Під час вчерашних воєнних операцій над Ансро число полонених, які попали ся в наші руки, виносить 20 офіцирів і 752 жовнірів. Через се загальне число всіх полонених, що попали ся в наші руки в тій околиці від 13-го т. м. зросло до числа 6.962.

Румуни держать ся.

Лондон 25-го нов. — Всі ворожі атаки, щоб переломити наші лінії над рікою Алютою ми відбили дуже кровавo. Цілий простір перед нашими окопами з застелений трупами Австрійців і Німців.

Румуни знищили більшу часть збіжа.

Лондон 26-го нов. — Румунські війска вицофались спритно з німецкої засідки в околицях Крайова і мали ще настілько часу, що попалили великі засоби збіжа в сій околиці, не попались в руки Німців.

Критичне положенє Румунії.

Берлін, 26-го нов. — Війска ген. Фалькенгейна, які передерлись через гори зі Семигороду і йдуть на всхід злучились з війсками ген. Мекензого, який воює в Добруджі і перейшов через ріку Дунай в кількох місцях. Ген. Мекензен є вже лише 47 миль від столиці Румунії, Букарешту.

В Греції заносить ся на страшні заворушеня.

Атени, 27-го нов. — Адмірал Дофорне, команд. альянтских кораблів на грецьких водах, за жадав від грец. правительства видачі оружія і амуніції. Грецке правительство отягнуло з виповненєм сего жадання через се адмірал назначив речинець видачі оружія до 1-го грудня.

Колиб до сего часу грец. правительство не виповнило жадання готов прийти до страшної катастрофи.

Не буде мира доки Німців не проженеть з Франції і Бельгії.

Нью-Йорк, 27-го нов. — Воєнний кореспондент Від Ірвін, який що лише прибув з поля борби з Франції, заявив, що ні Британці ні Французи не думають скорше розпочати з Німцями мирових переговорів доки їх не вижинуть з Франції і Бельгії. Дальше сей кореспондент сказав, що альянти ведуть великі воєнні приготованя і зі слідуючою весною виступлять з новою небувалою силою.

Сербський звіт з Македонії.

Сальоніки, 27-го нов. — Вчера ми здобули одну гору, незвичайно великої стратегічної ваги. При сім штурмі помагали нам хоробрі африканьско-французскі війска. Німці і Болгари виконали кілька раз сильні противаступи, щоб відобрати сю важну гору але ми закождий раз відбили сі напади і нанесли ворогам страшні страти. Ціла гора є в наших руках.

Німецкий наїзд на анг. береги.

Лондон, 28-го нов. — Нині в ночи нім. літаки кидали бомби на східне побереже Англії. Шкода заподіяна незначна, а чи є які страти в людях ще не знати.

Німецкий звіт з Румунії.

Берлін, 28-го нов. — Німці подають, що ціла сильно укріплена лінія Румунів над рікою Алютою попалась в німецкі руки. Сей самий звіт каже що і альянтам на північ від Монастира не повелось.

Австрійський цісар Франц Йосиф помер.

Лондонські депеші з дня 22 с. м. донесли про смерть цісара Австрії Франца Йосифа І, що наступила вівторок о год. 9 вечером в шенбрунськім замку під Віднем.

Покійний зійшов зі сьвіта не чайно в 86 р. житя. День перед тим він приймав ще міністрів, фатальногож дня пішов до ліжка о год. 7-ій. Рівно о годині 9. вказав присутним лікарям рукою на біль в горлі, а секунду опісля був небіщиком.

"Зійшов зі сьвіта передвчасно, — пишуть французькі часописи. А передвчасно тому, бо Боже Провидінє заповідало старому грішникови глянути живими очима на руїну своєї держави й свойого дому."

Наслідником покійного Франца Йосифа І. став архикнязь Кароль Франц, що родив ся 17 серпня, 1887 р.

Нова цісарева є княжна Зіта з парманьского дому Бурбонів. Новий цісар Австрії прийняв імя цісаря Карла І.

Японський новий премієр і ангел Антверпії.

З ліва: Новий японьский премієр Сейкі Тараші.

З права: Марія Сомер, сестра "Червового Хреста" яка з великою посьвятою доглядає хорих в Антверпії з нараженєм свого власного житя. Ві грудь окращують великі військові і королівські відзнаки.

Не незалежно-консервативний.

В послідним числі "К" ми подали, що п. Михайлишин одержав помінацию в околицях Редвотер як незалежно-консервативний кандидат на посла до провінціонального парляменту. Тепер нас повідомляють, що п. Михайлишин йде як чисто незалежний кандидат від жадних партій.

Виходить в середу кождого тиждня

Передплата на рік виносить . . . . . $ 1.

АДРЕС:

THE CANADIAN
10336--96 ST. EDMONTON, ALTA.

Редакция приннмаэ всякі оголошеня по умірковапій цінї; по близші інформації пишіть до Редакцій.

За зміст оголошень, поміщених в "Канадийци". Редакція не відповідаэ.

Рукописний, присланих до Редакції, не звертаэ ся.

Містимо всякі дописи — відносячі ся до житя — бутя нашого народу в Канаді. Дописий з нападами на поодинокі особи не містимо — хибаб они мали загальне значінэ.

НАШ НАРІД А РЕЛІГІЯ.

Другі люди ідуть зараз в слід за тими першими і стараються ся поучити їх о блуді. До тої науки они беруть ся безцеремонно, висьміюють ту їх релігію, і убивають в них всяку релігію. Они вийшли з поміж перших людей, колись они мали таку саму містичну релігію, але пізнали, що та релігія з пустота і покинули зї. Рівночасно не завдавали собі жадного труду, щоби розглянути ся, яка маэ бути релігія, тому вирекли ся всякої релігії і ту без релігійність ширять поміж першими.

Треті люди становлять осібну класу, звичайно класу безвірної інтелігенції. Они уходять перед народом за католиків чи за православних, а на ділї не сповняють обовязків ні католицької ні православної релігії. Они женять ся в католицькій або православній церкві, там також дають хрестити свої дїти, навіть паску дадуть собі «посьвятити, але впрочім жадної дїяльної участи в церкві не беруть. Лиш від часу до часу чути їх нарікання, що нема Христової релігії в нашім житю. Они будуть клити собі з чудес, з образів, та сьвятих, а коли їх спитати якої релігії они э, то всегда без вагани від повідають, що они э католика ми, або православними. Они подібні э до одного человіка, котрий всегда, коли був під виливом алькоголю, питав ся, де э Ісус Христос.

Ті треті люди, без сумїву приносить найбільше шкоди на родному релігійному житю. Своїм браком характеру і поводженем на вірних католиків чи православних, они убивають в народі жиле почутє релігійне, ширять невдоволеня, которе опісля присилюють знеохотою до всякої релігії.

Ті, треті люди суть тим эще шкідливі, що они суть звичайно люди більшого образованя, занимають виднійше становиско серед народа і кермують народною думкою. Они суть не виглески на поли релігії, між собою клпять собі з релігії а перед народом удають релігійних. Они не мають відваги і охоти заявити прилюдно свої релігійні віруваня і через те на слідок з такий, що між народом, з їх причини ширить ся релігійна безхарактерність котра витворюэ житэву безхарактерність.

Четверті суть ті люди, що роблять собі наживу з релігії. Э инша річ, коли Христовий робітник сподіэ ся удержаня від тих, котрим проповідуэ Эвангеліэ, а инша э річ, коли сеї "Христовий робітник" робить собі наживу з релігії. Католицьке та православне по'ївство утворило собі тут в Америці, на взір великих бизнесів, релігійний трост, для збільшеня своїх доходів. Попівський бизнес став ся такий без серця, без милосердія, як який другий бизнес. Християнська любов не маэ місця у тім попівськім бизнесї, коли там розходить ся о гроші. Попівський трост не вагаэ ся і "рай у найми віддати", як каже Шевченко, если се принесе їм дохід. Э се кліка людей, зависимих не від народа, але від пани чи сьвятого Синода, котрі з відтам дістають всяку підмогу і власть удержувати попіврений їм нарід в повній духовій зависимости і невіжестві.

Пяті суть ті люди, котрі ідуть рука в руку з попівською клїкою, і під покровом церкви роблять свої інтереса. Тут належать ріжного рода церковні колєктори, ляполизи, тростіси, готельники і т. д. Так як попи використовують церков з духовного боку, так они використовують церковних людей зі сьвітського боку.

Шесті суть люди, котрим не подобала ся з яких там причин католицька церков і перейшли до православної церкви, або на відворот, хоч се діэ ся далеко рідше. Часом їм розходить ся о церковні почести, часом їх погляди на народність суть причиною той переміни релігії. Одно э певне, що зміна їх обряду не э наслідком їх щуканя правди.

Семі люди суть ті, котрим надоїло ся католїцтво або православ, але котрі цїнять вагу релігії. Они не знають повної правди Эвангелия. Релігія э їм дорога, але і традиції в роді обряду э їм дорбгі. Они шукають середної дороги. Зривають з Римом, зривають зі Сьвятим Синодом, але задержують всї ті традиції і обряди, котрі Рим і Синод позаводили. Они ступили одним кроком на перед, але пїла правда їм зпе не знала.

Осьмі суть ті люди, котрі ведені правдивим почутєм релігії, по многих трудах і борбах на вїї і на внутр остаточно знайшли правду, яка заключаэ ся в Христовім Эвангелию, приняли ту правду і служать эї.

В тих осьмох групах людей представлений э інтерес нашого народа в релігійнім житю. Той інтерес в релігійнім житю усїх тих вісїм груп, під теперішню хвилю, показуэ ся із по двійною силою. Видко, що справа э дуже важна, коди тепер іде така широка бесіда про релігію.

Питанэ заходить, чи маэ наш нарід заховати релігію, чи маэ позбути ся эї.

Если наш нарід маэ заховати релігію, то як та релігія маэ ви глядати?

Чи маэ се бути забобонна, сліпа та рабська віра людий групи першої?

Чи може маэ се бути віра нашої псевдо-інтелігенції, котрі мають душу скептиків, котрі кривлять душею перед народом, удаючи вірних чи то як толиків, чи православних, а котрі на ділї суть безхарактерни ми індивідуами, що не мають відваги явно сказати, хто они э від взглядом релігії.

Чи ваша народна віра маэ бути така, як віра пятої групи людей? Они купують дзвони до церков, будують церкви, і пинкують вірним горівку.

Чи може наша віра маэ бути така як у шестої групи людей, що переміняють свою релігію як человік переміняэ со рочку що тиждня?

Або може маємо ми наслїду чати сему групу людей, що йо чули в серцю протест проти ложної науки так Риму як і Сьв. Синода, та эще не пізнали цїлої правди? Кождий признаэть, що їх змагання суть чесні, відважні, але коли они зір дали вже раз з Римом, чи з Синодом, то чому не очистили свою релігію із того бруду, який Рим і Синод нанесли до релігії?

В кінци лишаэ ся осьма група людей. Віруваня тих людей не опираэ ся на науцї одиниць, але на науцї Христа. До сеї релігії они дійшли не під примусом, але через свобідний вибір. В їх руках э Эвангеліэ Христове, отворене, та доступне для них. В їх серцю віра в Христа, та віра у вищі ідеали. Їх бажанэ і молитва, щоб над усім сьвітом запанував Христос, а не яка небудь церква. У них э любов до ближнього і бажанэ помочи йому прийти до Христа.

Котра релігія маэ бути релігією нашого народа? Котра релігія обіцюэ найкрасшу будучність нашому народови?

На всякий спосіб, ми маємо право домагати ся від одинишого нашого народа — характерности релігійної. Если ви визнаэте яку релігію, застановіть ся над тим, чому ви зі визнаэте. Одиак ніколи не кривіть душею. Если у серці вашому нема вірй, не будьте лицемірами. Лицемірство релігійне приносить народови велику шкоду, бо убиваэ народний характер.

Конець.

ВЧИТИСЬ НІКОЛИ НЕ Э ПІЗНО.

Сократ часто повтаряв: знаю, що нічого не знаю.

Цісар Кароль Великий занедбаний в дитинстві старав ся в пізнішім вже віці образовати. Часто ночами вчив ся писати на таблиці, а опісля вже ся до науки старинних языків і віддавав ся науковим студіям.

Англійський король Алфред Великий в 36-ім році житя вчив ся латини.

Іван Эфрем Ген в 40 році житя взяв ся до студій історії при родничої.

Хотомський після 30 року вступив на університет і в Франції дістав докторат медицини і хірургії.

Французький Фізик Араго в 14 році навчив ся читати, а в 18 році вступив вже на політехніку як відзначаючий ученик.

Цютон, в молодости своэй, довший час був недбалим уже ником.

Поета Роберт Бори в молодім віці в школі був лиш відзначаючим у в правах гімназистичних.

BIBLE & RELIGIOUS BOOK STORE.

9614. Jasper, Ave.

Edmonton, Alberta.

МАЭМО НА СКЛАДІ БІБЛІ І ЭВАНГЕЛИЯ НА ВСІХ МОВАХ.

Біблія на укр. язиці **1.15-ит.**
Новий Завіт — — **0.30-ит.**
Біблія на російськім яз. **1.00**
Новий Завіт — — **0.30-ит.**
Біблія на польськім язи. **0.65.**
Пересилку ми оплачуэмо самі.

ЧИТАННЯ НА НЕДІЛЮ.

БЛАГОДАТЬ ВЗАІМНОЇ ПОМОЧІ.

II. Кор. 9: 1-15.

"У всьому показав я вам, що так працюючи, треба помагати малосильним і памятати слова Господа Ісуса, що він глаголав: Більше щастэ давати, ніж приймать."

Дїян. 20:35.

Про служенэ ж сьвятим злишне мені писати вам: Бо я знаю охоту вашу, котрою про вас хвалюсь Македонянам, що Ахая приготовилась від торішнього літа, і ваша ревність заохотила многих.

Послав же я братїв, щоб похвала наша, що эсть про вас, не зробилась марна в сьому случаї щоб, яко ж казав я, ви були готові.

Щоб, як прийдуть зо мною Македоняне та знайдуть вас не готових, ми (щоб не сказати ви) не осоромились сією сьмілостю хвальби.

Още ж надумаюсь я, що треба вблагати браттэ, нехай попереду пійдуть до вас, і заздалегідь наготовлять сей дар ваш, про котрий наперед звіщено, що він готовий, так як дар, а не як здирство.

Още ж: хто сіэ скупо, скупо й жати ме; а хто сіэ в дарах, в дарах і жати ме.

Кожен (давай), яко ж постановляэ в серці, не з жалю або з примусу; веселого бо дателя любить Бог.

Силен же Бог всякою благодаттю збогатити вас, щоб у всьому всякого часу всякий до статок маючи, збогачувались ви всяким добрим ділом.

(Яко ж писано: Розсипав, дав убогим; праведність його пробувэ повік.

Хто ж даэ насїнэ ваше і зростить засіви праведности вашої.)

Щоб у всьому збогатились на всяку щирість, котра через нас робить подяку Богу.

Бо порядкуваннэ служеня сього не тільки сповняэ недостатки сьвятих, а також дістає куэ многими подяками Богові.

Дознавши служеня сього, прославляють вони Бога за покірне визнаваннэ ваше благо вістя Христового, і за щирість общеня з ними і з усїма.

І молять ся за вас, прихиляючись до вас задля превеликої благодати Божої в вас.

ВСТУПНЕ СЛОВО.

Се друге письмо-посланэ яке написав Павло до Коринтян ма быть борше як в рік, по тім, як писав перше. Перший лист писав Павло, бо треба було в Коринтійській церкві справити ті незгодини, що з початку вкрались були між ту громадку вірующих в Коринті. Відтак він полишив Ефес і відбував знова місійну подорож звідувши по дорозї християнські церкви. А цїлию сеї подорожі було відвідати також церкву в Коринті. Але ним що Павло виправив Тита просто до Коринту, щоби перевідав ся як люди приняли Павлові письма, та щоб дав про се знати Павлови. Тит мав вернутись до Трої і тут мав за стати Павла. Але позаяк Тит не вернув до Трої, то Павло по боював ся, що певно громада в Коринті не дуже рада приняла его письма, а можливо, що й зовсім віднала від Христової науки. Вкінци однак Тит прийшов до Павла і принїс эму добрі вісти і сим чимало скріпив Павлового духа. Він почув також, що до християнської церкви заходять учителї юдеізму, та закладають, що Павло не э правдивим апостолом. Се розумїсь вразило Павла і спонукало взятись до новонної борби за християнство між вірними в Коринті.

ЩЕДРІСТЬ КОРИНТІЯН.

Служенэ сьвятим — Павло згадуэ збірку на запомогу для церкви в Эрусалимі, про котру говорить ся в І. Кор. 16: 1-3. Се власне була Павлова гадка, що би в часі страшного голоду мочи бідним християнам в Эрусалимі (Дїян. 11: 29-30). Що такої запомоги потрібно було, на се указували многі причини. Перші християни походили переважно з бідної класи людий. На них дивили ся Жиди з'горда і християнство було мабуть безпосередною причиною, що їх відправлювано з роботів, не реслїдувано в вписках підприємствах. Крім того голод захопив в Эрусалимі богато чужих людий, котрих Жиди поважали більні і борше ратували, чим християнь. Сей голод панував в Эрусалимі за часів Клявдія. **Злишне мені писати вам:** — Павло уважав непотрібним говорити про доброчинність, чи охоту до взаїмної помочи Коринтіян, тимбільше, щоби не зрозумїли эго, що він силуэ їх до того. Він вірив, що треба лише піддати гадку, а вони, ті вірні християни самі зарядять між собою складку в відповідний час і поможуть, де лиш їх помочи треба. **Бо знаю охоту вашу** — охоту до доброго ділла. **Котрою хвалюсь Македонцям** — Павло перебував тоді в Македонії і певно заохочував тамошні церкви, щоби і ті складали добровільні датки на помічь голодуючим християнам в Эрусалимі, так як се роблять християни в Коринті. **Ахаія** — Се та частина Греції, де було місто Коринт. **Від торішнього літа** — Християни в Коринті збирали жертви для голодуючих через довший час. **Ваша ревність заохотила многих** — Охота до доброго діла, до жертвьолюбности і праця тих людий в Коринті була добрим примїром для других церков по инших околицях. **Послав я браттїв** — їх було трох "братів в Христі," між котрими був Тит — імена других двох не звісні. **Щоб як прийдуть** — если можливо прийдуть. **Зі мною** — Се вказуэ, що хтось з християн в Македонії збирав ся їти разом з Павлом до християнської церкви в Коринті. **Ми (щоб не сказати ви) осоромились** — Павло, в так гречний спосіб омиваэ непристойности християн в Коринті, перебираючи їх на себе самого, колиб вони не приготовились з помочию о стільки, на скілько він згадував перед Македонцями. **Напереду звіщено** — Коринтяни перед тим обіцяли Павлови, що таку поміч вони у себе збе руть. **Як дар** — благословенний дар, котрий принесе пільгу голодуючим, тай приносить благословенэ в Павловій роботі — значить, той добровільний дар э заразом примїром для других.

НАГОРОДА ЗА ЖЕРТВОЛЮБІЯ.

Хто сіэ скупо — Жертвольобивість порівнуэ Павло з сійбою, де чоловік дістаэ о много стократно більше, чим сіэ. Се власне порівнаня. Той хто сіэ небогато, буде збирати мало. Хто нічого не сіэ, той не може надіятись на жнива. Живо залежить від того, кілько хто і як сіэ. **Хтож сіэ в дарах** — Рільник, чи огородник сіэ звичайно навіть більше, чим земля годна видати. Він числить на те, що декотре зерно не прийметь ся, а декотре не дорізэ. Але хто сіэ в дарах, в християнській любови помочи другому, той певно думать, що эго сійба не принесе овочу — кожде зерно видасть эму овоч. **Давай як постановля эш в серцю** — Серце диктуэ, кілько християнський давець маэ дати. **Не з жалю** — не годиу, що мусить, в яких би то не було обставинах. Деякі дат ки можуть помочи тому, хто просить, але не принесуть вдоволеня тому, хто даэ. **Веселого дателя любить Бог** — Той, хто уважаэ себе лиш скарбникомслугою того добра яке повірив эму Господь, господарем, що маэ зарядкувати до часу — такий даэ радо й весело. Він знаэ, що Господь дав і Господь маэ право жажадати від него на таку цїль, яку сам хоче. **Силен бо Бог всякою благодатю збогатити вас** — Господь маэ свої дороги і способи вина городити веселого дателя. Коли даэмо милостиню бідному, поміж требуючому то не журіть ся в який спосіб і коли Господь винагородить наш дар своїм даром. Господь винагороджуэ человіка часто тоді і там, де человік найменше сподівав ся. Сего досьвідчаэ кождий человік в своїм житю. **Всякий достаток маючи** — попри всякий достаток треба мати ще щось, від чого залежить дальша судьба человіка. Человік достаток мусить головно розуміти яку ролю відіграэ він в розпорядкуваню добра, яким так щедро обдарив його Господь всего сьвіта. **Щоб збогачувались всякими добрими ділбм** — Люди надїлені від Господа дочасним добром, мають більше спосібности робити добрі діла, щоб збогатитись дувенно. **Як написано** — Павло згадуэ слова псальми 112: 9. на котрих узасаднюэ те, що сказав. Добрий человік робить добрі діла, до котрих Господь даэ эму нагоду. Він все знайде спосіб, яким поратуэ бідніїших від себе. Хто даэ на сіэ? — Господь даэ человікови всяке дочасне добро. **Намножить насінэ ваше** — Се той вічний завіт, котрим Господь нагороджуэ добрих людий. Господь даэ средства, нагоду і охоту робити добрі діла, Господь рівнож намножуэ сіяне, щоб человік той мав завсїгди нагоду до доброго. **Щоб у всьому збогатились** — сі слова э вже певним твердженэм обіцянки. вони э запорукою, що Господь не лишаэ добрих дїл без обильної нагороди. **Щирість, котра через нас робить подяку Богу** — Той що даэ, по вишеп дякувати Господу всякого часу за те, що маэ що давати, а ті, що дістануть, дякують знова Господу за добрих людий. які служать йому добрими дїлами.

ПОДЯКА ЗА ДАРИ.

Порядкуваннэ служеня — діло спільної помочи християнам. Павло згадуэ прислугу, яку зробила християнська громада в Коринті для бідних голодуючих християн в Эрусалимі. **Достаткуэ многими подяка ми** — Се добре діло мало два вислїди. Найперш християни з Коринту дали поміч своїм в часї голоду, а друге, християни в Коринті дякували Господу, що ухилив їх від подібного нещастя, а дав їм достаток, з котрого вділили частину і для братів в Эрусалимі, а сі знова християни в Эрусалимі, дякували Господу, що дав їм помічну руку через братів в Коринті. Вони певно дякували Господу, що дав братам в Коринті достаток і добру волю помочи голодуючим, вони певно молились за їх здоровлэ і добру судьбу, вони славили Бога — значить, сійба добрих дїл видала обильну сійбу духовну. **Дознавши служеня сього** — Поміч яку по дали християни з Коринту була для християн в Эрусалимі заразом доказом їх щирости і християнського духа. **Прославляють Бога** — Ті, що дістають поміч, дякують Господу за тих, що подали поміч.

ОПОВІДАНЯ.

ВОЄННІ ОБРАЗКИ.

З ДАВНОЇ ВІЙНИ.

Одного понурого, осіннього дня, в не великім місточку сидів під одним домом на лавочці гурток сільських баб і богато цокотали всячину, аж зій шла мова на справи теперішної війни.

До їх гортку присів ся один старик з сивим як молоко волосєм, пригорблений, з костуром, але на вигляд ще досить червоний і черствий, і почав своє.

Богато від того часу минуло літ і богато в Дністрі упало води, як я молодшим був в заверусі італійської війни. Бога то там наших полягло і я сам в крови своїх рідних краянів і мені кулі як град свистіли попри вуха; я вийшов цілий з того страшного огню і повернув до дому.

Баби дивили ся на старика і мовчки побожно раз у раз зітхали.

Пригадую собі як цілі наші компанії з усіх боків на неприятеля забігали і вогнем лупили ся. Аж бачу, наші компанії досить зрідли, трупи всюда по полю валяють ся, як снопи, а другі ранені стогнуть і конають, иших неприятель займив до неволі, а з третими я був змушений втікати.

Старик у своїм оповіданю в ворушливих хвилях переривав, і з вільна з жалем і сумом тяжко віддихав.

Забігли ми до одного села, винуждані і голодні як пси і чуж до хат, щоби дали нам що істи. Прибіг до одної хати, хата забита; дивлю ся крізь вікно, нема нікого. Видко, що одні вимерли а другі повтікали. До другої, до третої — так само. І всю вулицю оббігав а нігде й душі живої. Мені стиснуло ся серце. До одної хати я забіг, розглядаю ся, по всіх кутах пусто, лиш троє вимарнілих, з голоду дітий. Двоє сиділо на припічку і бавили ся, а третє маленьке було в колисці, біле як папір з посоловілими очима. Беру ся до печі, а в печі одно маленьке горнятко молока. Бог знає, відколи воно для дитини стояло. Діти сумно на мене скричали: «

— Не беріть, пане, не беріть! то мамуня лишила для дитини!

— Мені жаль стало дітий. Я їх запитав.

— А де-ж дітоньки ваші тато і мама?

— А! ми не знаємо! десь щли — діти заплакали і я заплакав і вийшов.

— По часі вже, як успокоїло ся, я знов туда припадково переходив і нападав собі про ті діти. Входжу до хати, з хати труп'ярня, діти мертві по під лави валюють ся, до кости розточені хробами.

Старик замовк і відійшов.

МІЖ РАНЕНИМИ ЖОВНІРАМИ.

Правдива історія... як оповіданє вже потрясаюча, а свідомість, що вона є правдивою, дїлає поражаючою.

Довгий ряд раненых.

Легко ранені є вдоволені, в добрім настрою, а навіть усміхнені і щасливі. Добре заосмотрені всїлякими дарунками сидять і курячи читають часописи і гумористичні видання.

Тяжко ранені бліді, мовчаливі трясучи ся в пропасниці, з лицем, — викривленим болем. Тілько затиснувши сильно зуби здержують крик болю, що рве ся їм з грудий. Дехто лежить зовсім апатично. Бідні мученики, які благають смерти, щоб їх звільнила від болів і мук.

На однім з ліжок стараню уложений лежить блідий молодець. З запалих ям глядить горячкі феброю очі.

— Чи подати вам що напити ся, — питає доглядачка хорих, яка поразі перший сповнює службу коло тяжко раненых.

— Прошу, — прошепотав раненій. Мене палить спрага, невиносима спрага.

— Чи дати вам цитринову лїмонаду?

— Ах, так, — прошепотав жовнїр і його очи з жаждою повисли на шклянці.

Доглядачка присунула до не шклянку. Вона знає, що більшість раненых волїв самому держати шклянку, як щоби їм помагати. І вона жде, щоби хорий сьвнув до шклянки. Та він не рушив ся.

З його очий пробивав ся невисказана мука; нелюдський біль.

Тихо, тихисенько, неначеб бояв ся звуку своїх власних слів неначеб не хотїв, щоб хтось їх почув і сказав дальше, прошептав раненій: Не маю уже рук...

Сестрі побіг мороз поза спину. Хвилину здавало ся їй, що вона впаде зімліла. І чуї, неначеб хтось говорив далеко, далеко:

Обі мені забрали, обі...

Легко підвела його голову, напоїла, описля старанно уложила в ліжку. Його очи з благанєм вдивляли ся в її лице.

— Чи ще може чого жадаєте?

— Ах, так... Чи не булиб ви ласкаві написати кілька слів моїй жінці?

— Дуже радо. Прошу дикту вати.

І він став диктувати. Тихо перестаючи що хвилини.

— Дорога жінко, — Тепер я з — в лязареті. — Мені новодить ся — зовсім добре. — Тілько писати не можу. — Моя рука відказуэ послуху. — Не потребуэш — зовсім — журити ся. — Що робить наши хлопчина? — З лязарету — напишу і до нього. — Се пише — для — мене одна ласкава — пиш. Вони всї — такі — добрі для мене. — Здоровлю Тебе. —

І неначе оправдуючи ся додав: вона ще про нїщо не знаэ. Коли я вмру, то — тоді — ще буде досить часу, щоб про се дізнала ся. А коли и подужаю, то тоді — тоді — і так дізнаэ ся надто скоро. Чи не так? Моя жінка така добра — а мій хлопчина — коханий.

Ні слова більше.

Ні одного звука скарги, розпуки, болю... Навіть старав ся вдавно усьміхнути ся. Та лише його тілько болюче викривило ся.

НЕ ПОПАДАЙ В СТАН НЕЧИСТОТИ!

Много э у нас похотей і бажань, котрі суть гарними і нешкідливими утримовані в своїм приднівнім місци; але они суть дуже противними, щоб їх тримати там і все суть обурені, щоб взисти троп істновання і привити цїновану житя: приємним э позволити їм се взисти, але хтож буде описувати страх зруйнованя всего, що э сьвітлим і цїнливим в житю нещасної офіри, котра піддала ся першій намові.?

Стережись попасти в тайні гріхи, не посьвідчені нічим окром тілько Божим. Стережись товаришів, котрі суть обзнаком лені з дорогами темноти і нечистоти. Стережись видів, обрадів з розривками, що підносить найвизші схильности.

Ніколи не йди в те місце, де не можеш взяти твої мами або сестри. Ніколи не входи в знайомість з дівчиною, котрої ти не можеш представити женщині, котру знаэш яко найчистшу. Ніколи не здибай ся з дівчиною в иншій дорозі, тілько в тій, в якій би хотїв бачити чоловіка, щоб стрітив твою власну сестру. Не э оно потрїб ним зазиляти на покусу. Повстриманя ся від сильного напитку і неумірковання зьвіря чого корму; богато гімнастики і їзденя на байсиклу, тверде ложе, зимна купіль, ранне вставанэ відповість на богато питань, котрі так часто впроваджують в клопіт молодих людий. А оно лишим над все э сида і чистота Ісуса, до котрих маэш право і пожиток у всіх хвилях потреби. Один усильний плач о поміч припровадить Го близше. А коли Він вступить в душу, то нечистота неможе довше устояти проти его замешканю як темнота перед днем.

Золотий КАЛЭНДАР ТРІНЕРА

Трінера стінний калэндар на 1917 рік э чудовий. На золотім тлї вznосить ся маэстатична статуя Колюмбія з 9 красовицями в народних строях.

Вашингтона портрет і пять видів (Рену, італійский виноградник, Трінера лябораторія і два внутрішні види) доповнюють чудовий образець. Засліть 10 цт. на пересилку калэндаря на низше поданий адрес, а ми Вам сей чудовий калэндар вислемо.

JOS. TRINER. Manufacturer
1333 - 1339 S. Ashland, Ave.
CHICAGO.

КАЛЭНДАР НА 1917 РІК.

Кождий, що прише свою цїлорічну передплату на "Канадиэць" в місяци падолисті (Новембри) одержить в премії КАЛЭНДАР НА 1917. РІК.

НОВІ І ЦІКАВІ КНИЖКИ.

В Редакції "Канадийця" можете дістати отсї цікаві книжки:

СТРАШНІ Тайни Монастирских Мурів — — — 50-цт.
МАРУСЯ — — — 50-цт.
ДЕ ЛЮБОВ, там і Бог 15-цт.
ЗБІРКА головних річий із сьв. Письма — — — 5-цт.
Про Цигарети — — — — 5-цт.

Чи Ви хочете вчитись?

МАЭТЕ ТЕПЕР НАГОДУ ЗДОБУТИ СОБІ ЗНАНЭ А ТИМ САМИМ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СОБІ СЬВІТЛУ БУДУЧНІСТЬ І ТО ЛИШЕ ЗА 4. ДОЛ. НА ТИЖДЕНЬ, ЗА ЩО ОДЕРЖИТЕ ДОБРИЙ БОРТ, СТАНЦИЮ І НАУКУ.

По близші інформації пишіть до ред. "КАНАДИЙЦЯ" або до: —

ALBERTA COLLEGE South
Edmonton, Alberta.

ПАНОВИ ФАРМЕРІ!

Я купую безроги і худобу кождого тиждня.
Плачу добру цїну і за якість і вагу гварантую.
В МЕНЕ НЕМА ШАХРОВАНЯ НА ВАЗІ.

F. C. SMITH
Lamont, Alta.

Пошукую свого брата ВАСИЛЯ КРИЦУЛА

зі села Чорлавки, пов. Чернівці, Буковина. На весні робив в **Васека Саск.**

Хтоб знав де він нехай ласкаво повідомить мене про йо го місце **а одержить нагороду.**

Пишіть на адрес:

John Krecul
10336 - 96. Str.
EDMONTON, — — — — — ALTA.

ЗАГУБИВ КНИЖКУ (Сіті яра рул/бук) в котрій була моя регістрацийна картка і тайм-чек, сіті-яра на 24.75 дол.

Хтоб знайшов одержить **добру нагороду.**

J. Jaworsky
Mytro Mygley
SHANDRO, — ALBERTA.

Винахідники!

Коли хочете осягнути інформації, в який спосіб осягнути ЗАБЕЗПЕЧЕНЭ

Ваших винаходів.

то пишіть на поносиму адресу у своїй рідній мові, а дістанете сейчас совісну пораду ТАКОЖ У ВАШІЙ МОВІ.

На жадане висилаємо даромі книжочку з описами.

A. M. WILSON
310. Victor Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

СПОКІЙНИЙ І ЧИСТИЙ НІЧЛІГ.

Маю добрі і чисті комнати на нічліг **по 10-ут.** від особи.

Маю добрі гросері сьвіжі кождого дня.

Всї, що купили в мене лоти можуть відобрати свої контракта кождого часу.

W. FERBEY
10654 — 96 Str.
EDMONTON, — — ALBERTA.

Чи Ви вже вирівнали свою передплату на "Канадийця."

ПАНІ З ВІЙСКОВИМИ ВЛАСТЯМИ ПРИВЕРНУЛИ В ГАЛИЧИНІ ПАНІЦИНУ.

Цензурований австрійськими військовими властями лист при носить неімовірні вісти.

Які тепер панують відносини в Галичині, видно з листа, який понизше містимо. Сей лист прийшов до одного чоловіка в Скрентоні від його жінки з села Вільок Мазовецьких, повіту Рава Руська. Відносини, які лист описуэ, панують без сумніву і в иших частях Галичини, а що вони не э вже надзвичайні, се доказуэ хотьби факт, що лист перепустила австрійська військова цензура. Що цензура в тім самім листі сконфіскувала, те, очевидно й ми пропускаэмо. Імена авторки листу і адресата пропускаэмо зі звісних причин.

Вільки Мазовецькі, 4-го червня, 1916.

Перші слова мого листа моєї розмови з Тобою, мій Любезний Мужу, Слава Ісусу Хрїсту. Я, Богу дикувати здорова. Лист від Тебе мала вже півтора місяця тому і зараз Тобі відписала і по німецьки заадресувала, тож прошу відписи мені, чи Ти його отримав. Зараз за дві недїлі написала другий, а той вже пишу третий, бо не знаю, чи Ти всї листи отримуэш.

Дальше доношу Тобі, що у нас, Богу дикувати, тепер не чути жадної слабости, хоть на ті розмаїті форшпани, ні день нема ніколи спочинку. Вільки мусїли обробляти всьой гоздарський двір і всьой вілюцький. Го нить нами, як тими псами, то по-сяги, то по шівєлі, то по сїно, то Бог знаэ що, але, Богудякувати, як на здоровлэ, то таки якось минаэ ся, хоть гірко-тяжко. Нераз прийде одну годину перебути того часу тепер много, уже-б зелізо не витримало такої нужди, такого нещастя. Уже два роки тепер панують над нами. Пани заложили собі панщину, тай що хочуть, те роблять з бідними людьми. Чого їм треба, чи плугів, чи косарів, чи яких робітників, пішлють війско в село і зараз їм всьо э. Вторік позабирали з поля збіже і бульбу: Зараз заложили горальні тай всьо ви курили на горівку, бо то їм ся оплатило, бо літра горівки три срібла. Прийшло ся на весну — не мали чим засіяти тай пісали знов війско по бідних людях, то брали як могли. Хто мав пів кірця, то чвертку взяли а чвертку зіставили. По коморах ходили і брали а як не стало в коморах, то вайшли раз до млина в ночи — нїхто нїчо не знав — то забрали всьо з млина, чи сторонніе чи ні — на то не було питаня — і всьо повозили до школи, буцїм то (казали) для війска, а то панам на засїви. Що хочуть то роблять з нами нема кому за бідним народом обстати.

Ти, Любий Мужу, щасливий, що не відбуваэш того нещастя. Я тепер страшно жалую, чому ми обоэ разом не поїхали, на що мені було оставати ся на таку біду, чи мені-б ся.... (сконфісковано чверть сторінки) .....

.....людий на людські села до дворів на роботу. Тепер знов так виголосили, що мають усї решта, ті що дома остали, йти на роботу до свого двора від шестої години рано, бо як хто не піде, то зараз місяць арештy.

Тепер була вже послїдна бранка від вісїмнайцять до пятьдесять два — а тепер эще одну виголосили — до пятьде сять шість! Не думай Собі, що то жарт. То уже мої тато певно підуть.

Тепер ходить війско і забирає деякі хустки, кошулї теплі, вовну, половинки. Я до того часу якось всьо своэ виховала, а як далї буде, то не знаю. Щоби то Бог допомїг нам, як най хутше нам обом побачити ся, я би цїлий тиждень не спала, а Тобі би оповідала..... (сконфісковано до кінця).....

ОФЕРТА „КАНАДИЙЦЯ„ НА МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ.

Кождий, хто прише свою цїлорічну передплату, то э $ 1.00, на ілюстровану часопись "Канадиэць" в місяци грудни, одержить безплатно яко премію дуже цікаву книжку

СТРАШНІ ТАЙНИ МОНАСТИРСКИХ МУРІВ.

Послайте самі свою передплату і скажіть про се свому сусїдови.

Наш адрес:

THE CANADIAN
10336 - 96 Str.
EDMONTON, ALBERTA.

КАНАДА.

Новий канадийский міністер війни.

Оттава, 24-го нов. — На місце бувшого міністра війни ген. Гюса, назначено міністром війни п. Кемпа, який був міністром але без портфоліа при правительстві Бордена.

В полудневій Альберті розпочавсь страйк майнерів угля.

Кальгари, 27-го нов. — Нині перестали робити всї більші майни угля в пол. Альберті. Страйк панує в Ферні, Мічель, Блеймор, Колман, Гілкрест, Френк і Белевю. На Друмгілер страйк эще не почав ся але треба сподіватись кождого часу.

Крім сих майнів застрайкували майнері і в Летбридж в числі 1.50.

Причиною страйку э жаданэ підвижки майнерами о 25%, яку то підвижку не годять ся дати властителї копалень.

Дезертири одержать помилування.

Оттава, 27-го нов. — Нині новий намісник канад. підписав нову ухвалу. "Воэнної Ради," в якій говорить ся, що всї дезертири канад. армії будуть помиловані коли до 15 грудня сего року повернуть ся назад самі до своїх полків.

Дезертирів маэ бути кілька соток, з яких одні суть в Канаді а другі втікли до Стейт. Дезертирами уважають ся всї жовнірн, які без позволеня вийхали на урлоп.

Вибори в місті.

На майора кандидуэ знова теперішний майор Генрі, який прияв кандидатуру на загаль не домаганэ.

Двох кандидатів зрезигнувало на користь мейора Генрого а то Белламі і Мекдоналд. Дікон і Мекензі будуть йти проти Генрого, однак в послїдній хвили і они мабуть уступлять і мейор Генрі буде вибраний по третий раз на мейора міста Едмонтону, другий раз через акламацию.

ПО БУКОВИНІ.

(Після кореспонденції воєнного справозданця петроградської часописи "Рѣчъ")

Гостинець, що веде з Черновець в Кути мігби бути приукрашеним найбільшого російського губерніяльного міста, хоть може і не э такий широкий, як наші дороги. Але за те гостинець э вимощений ідеально каменем. По боках рівне сенько покопані рови, вложені травником і засаджені рівне сенько стриженим живоплотом.

Мостів на тім гостинци множество. Звичайно, гориста окоиця. Що ні хвилина то провал, там знова рів, а там річка або потік. Та таких мостів, що їх понищили вороги підчас відвороту на вдивовижу дуже мало. Се дасть ся витолкувати тілько тим, що австрійські війска уступали з найбільшим поспіхом і що в той час серед них панував крайний нелад і паніка.

Бувало, що підпалений Австрійцями міст ще не мав часу розгоріти ся як слід, як вже налітали наші і не давали поширити ся огневи. Бо в ті часи в буквальнім того слова значіня російська кінпота топтала по пятах розбитих і здеморалізованих австрійсько-угорських війск.

Недалеко від Кут э міст, який назвали наші салдати Червоний. А се тому: коли шкадрона російських козаків в погоні за уступаючим ворогом пригнала коло моста, враз з противного боку явила ся шкадрона угорських гузарів, яким приказано за всяку ціну задержати наш відділ.

Ні наші ні угорські гузари не могли, а можливо і не хотіли здержати коний, що гнали проти себе з всіх сил. І обі шкадрони вдарили на себе якраз по середині моста. Закипів рукопашний бій. Жорстокий і страшний, тому, що рубали ся шаблями тільки передні, а задні напирали на них з такою силою, що хто з передних повалив ся з коня, сейчас вмирав роздавлений кінськими копитами.

Зажертий бій кипів може з пів години. Надійшла на поміч наша піхота. І при її помочи відперто гузарів. Але міст був так залитий кровію, що вигляд дав, неначеб його хто нароком помалював червоною краскою.

Також опісля оповідали полонені, що австрійські уступаючі відділи тому неницили позаду себе мостів, бо бояли ся, що тим способом відітнуть від ворот тим відділам, які ще могли б оставати позаду. Бо і таке нераз бувало, що один з австрійських відділів підпалив міст, а за хвилину надійшла армія і разом з цілим обозом мусіла переходити через ріку.

Коли російські війска перейшли вже Радівці, на приказ австрійських військових властий висаджено в воздух великий залізничий міст на північ від Гура Гумори. Та за 15 мінут тим шляхом надіхав цілою силою парк австрійський санітарний потяг. Машиніст за пізно побачив, що міст э знищений. Локомотива і кілька передних возів впало у пропасть і більше чим сотка раненых найшла смерть.

КОЛИ ПОВСТАЛИ ВСЯКІ РИТУАЛИ.

Тому, що ще э много людий, котрі думають, що всї ті обряди і церемонії, які знаходить ся в їх церкві, до якої они належать, суть установлені Христом або Его ученіками, і котрі на рівні ставлять навіть деколи з наукою сьвятого Письма, а навіть сю обрядовщину і вище цінять і поважають як самі слова Христа. Тому подаэмо нижше історию, в котрім роції по Христі обряди стали введені і змішані з Наукою Христовою.

Запроваджено сьвячоне води і перенесено день з суботи на неділю. — — — — 140 році.

Запроваджено церковні кари і клятви. — — — 157 році.

Почали молитись за мертвих, як погани — — 300 році.

Почали уживати воскові сьвічки для молитви — 320 році.

Узнано житє монаше за сьвяте. — — — — — — 348 році.

Почали молитись і кланяти ся сьвятим і ангелам 375 році.

Постановили початок служби Божої (літургія) 394 році.

Почали молити ся до Марії Діви — — — — — — 431 році.

Попи почали одягати ся отдільною формою від людий — — — — — — 500 році.

Запроваджено сьвята в честь Марії. — — — — — 550 році.

Почали признавати чистилище і митарства — 593 році.

Почали уживати чужу мову в службах Божих — 600 році.

Перший Папа Бонифацій III признаний як найголовнійший єпископ над всїма Христианами, а Греки почали називати свого папу Патріархом 606 р.

Почали постити Богородиці Діви — — — — — — 650 р.

Почали цілювати папи ногу — — — — — — 709 році.

Почали молити ся і кланяти ся і цілювати образи 788 р.

Духовенство почало сьвятити воду — — — — 850 році.

Почали молити ся до сьвятого Юзефа — — — 890 році.

Почали христити водою дзвони — — — — — 965 році.

Почали висьвячувати сьвятих — — — — — 993 році.

Почали роздавати милостиню за мертвих — — 1003 році.

Заборонено женити ся епископам і іншим чинам духовенства — — — — — 1074 р.

Почали признавати непомильність церкви — — 1076 р.

Почали молити ся з рожанцями куриками — — 1090 р.

Почали яризнавати за сьвяті сім церковних приказань яко приказання Божі — — 1140 р.

Почали продавати прощенє гріхів (індульгенції). 1190 р.

Почали сповідати ся перед попом. — — — — 1215 році.

Початок інквізиції в Франції — — — — — — 1216 р.

Почали уживати дзвінок в часі служби Божої. — 1227 р.

Початок кардинальства з червоними шапками. 1245 р.

Почали носити шкаплярки (зі спідниці Пр. Діви.) — 1287 р.

Почали робити процесию з причастїм — — — 1336 р.

Почали уживати оплатки для причастія — — — — 1415 р.

Почали признавати сім таїнств. — — — — — 1439 р.

Початок інквізиції в Іспанії — — — — — 1748 р.

Почали рахувати передания людські рівним Сьвятому Письму — — — — — — 1546 році.

ПУБЛИЧНИЙ ІНТЕРЕС ДОБРЕ ЗАБЕЗПЕЧЕНИЙ.

Се э в публичнім інтересі від кинути всяку боязнь що до якости добре розповсюднених медицин. Много людий чуло, що війна зробила великий вилив на ріжні медецини. Трінера Американський Еліксір з Гиркого Вина не належить до сих ліків. Його формула вручена Амер. правительству в Вашингтоні і оно нашу медецину приняло. Після сеї формули ми мусимо точно виробляти ліки, бо над виробом медецини маэ наглядь правительство яка небудь зміна в виробі булоб поломанэм сеї формули. Трінера лябо ратории не журить ся сим як довго буде тревати війна, но заяк ми заосмотрились в всі лічничі средства эще перед війною і всі додаткові ліки ми дістаэмо без взгляду на ціну. Трінера Американський Еліксір з Гиркого Вина вичищуэ жолудок, усуваэ нетравність, привертаэ апетит і зміцняэ ціле тіло.

Ціна — — — $1.50

Якість нашого лиименту від кашлю э всім знана. В хоробах де не треба особистої поради і оглянени наші лікарі дадуть Вам совіснy пораду в кождій хоробі.

JOS. TRINER. Manufacturer
1333 - 1339 S. Ashland Ave.
CHICAGO.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ В ЕДМОНТОНІ.

Маэ отсї нові книжки на продаж:

Укр. Англійский Словар 2.00.
Історія України — — 0.40.
Страшні Тайни Монастирских Мурів подані монахинею Маріэю Моик .. 50-ут.
Хата Дятька Томи. Часть 1. і 2. по — — — — — — — 25-ут.
Розбійник Кармелюк 1.20-ут.
Історія малого Пилипка по 20-ут.
Де Любов, там і Бог — 0.15.
Девять братів і десята сестричка . . . . . 15-ут.
Шерльок Гольмес часть 13. і 14. по . . . . . 15-ут.
Пророцтво сьв. Михальди по . . . . . 20-ут.
350 Загадок . . . . 15-ут.
Народні казки 7. книжок за . . . . . 90-ут.
Збірка Головних Річий 0.05.
МАРУСЯ . . . . . 50-ут.
Лис Микита . . . . . 50-ут.
Житэ Ісуса Христа $1.25-ут.
Ренальдо Ренальдиний . 25-ут.
Сорокаті Штани . . 25-ут.

UKRAINSKA KNYHARNIA
350. Kinistino, Ave.
Edmonton. Alberta,

КАЛЭНДАР НА 1917 РІК.

КОЖДИЙ, ЩО ПРИШЛЕ СВОЮ ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА "КАНАДИЗЕЦЬ" В МІСЯЦІ ПАДОЛИСТІ (НОВЕМБРИ) ОДЕРЖИТЬ В ПРЕМІЇ КАЛЭНДАР НА 1917 РІК.

ВИНАХІДНИКИ

ПРИШЛІТЬ НАМ ВАШІ ВИНАХОДИ ДО

опатентованя

БЕЗПЛАТНО

удїляэмо ради і вказівки в патентових справах.

ДАРОМ

дістане кождий брошурку "ЩО ВИНАЙТИ, ЯК ПАТЕНТОВАТИ." ГРОШІ ЗВЕРТАЭМО після писемного застереженя, наколи би патенту не принято.

ПОМАГАЭМО ПРОДАВАТИ

опатентовані винаходи нашим винахідникам РУЧИМО за дискрецію $10.000.

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES, C.

108. Barrister Bldg. Washington D. C.	309 Broadway New York City.

Курникарство.

(6.)

БАНТИ І ГНІЗДА.

Банти треба так урядити, щоб до них був легкий доступ. На банти ужити тубайфори і їх з гори заокруглити. Під бантами зробити підлогу з дощок де спадавий кал, який треба вичищувати.

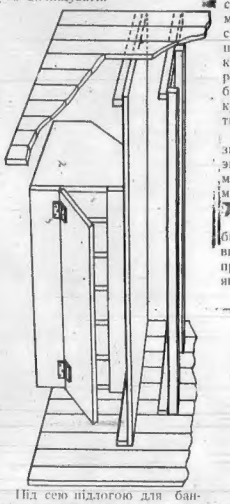

Під сею підлогою для бантів мож урядити гнізда. До сих гнізд добре причинити дверцята і коли кури вже понеслись, сими дверцятами замикати гнізда, щоб кури їх не занечищували.

Як робити банти і гнізда вказуэ визше поданий образець.

Не держіть курий, що несуть ся, разом з тими, що не несуть ся.

Кури, що несуть ся треба луче годувати ніж ті, що не несуть ся, або ті які годуэсь на мясо. Кури, що несуть ся мусять бути відділені від тих, що не несуть ся дротяною сіткою, так в курнику як і на дворі. Також молоді курятка треба держати осібно від старих курий і їх треба добре годувати.

Про годівлю курий ми вже згадували і вернем ся до сего ще раз пізнійше де обговоримо докладно, коли обговоримо будову курників.

Гнізда для курий добре зробити під бантами, як вказуэ висше поданий образець або прибити до стіни але не висше як 25 інчів від підлоги.

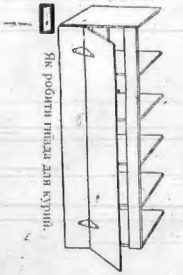

Як робити гнізда для курий.

* Гнізд треба стільки зробити, щоб на кождих дві курки, що несуть ся було гніздо.

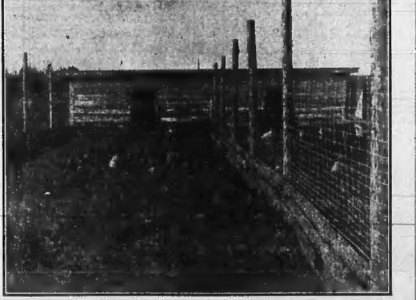

Урядженэ фенсу коло курників.

Увага для фармерів.

Українська Збіжева Канцелярия
в Fort William, Ont.
ЛАЙСЕНСОВАНА І БОНДОВАНА КОМПАНІЯ.

Перепроваджуэ всякі збіжеві інтереса:
Відставляэ все збіже до Канадийських Державних Елэвейторів.
Пошукуэмо агентів-котрі заступалиб наші справи на фармах.
Висилаэмо шіпінг біли даром.
Даэмо високі завдатки.
Пишіть по інформациї сейчас і адресуйте свій шіпінг біл до

RUTHENIAN GRAIN BUREAU
205. GRAIN EXCHANGE FORT WILLIAM, ONT.

Винаходи приносять богатство.

Ми, як принимаэмо до опатентованя винахід, то даэмо контракт на письмі, в котрім ручимо за осягненэ патенту, або звертаэмо нашу адвокатську належитість.

Провіровавэ, чи винахід надаэ ся до опатентованя полагоджуэмо цілком **безплатно.** Пишіть ще нині по **Українськи** на поницшу адресу по всякі поради і поясненя, як і книжочку в **Українській** мові, конечно потрібну для кождого винахідника, котру висилаэмо на жаданэ кождому **даром.**

R. MORGAN ELLIOTT & CO.
патентові адвокати
711. Woodward Bldg.
WASHINGTON, D. C.

Пощо терпіти і хорувати

наколи від того можна скоро освободити ся звернувши ся до загально знаного **Професора Овена,** котрий по укінченю курсів медичного факультету в університеті міста Лондону і инших містах Америки та Европи, дійшов до професорского степеня і тепер йому, яко професорови з 36 літною практикою, легко э лічити кожду хоробу заданвеиу в людськім организмі. Він лічить з добрим наслідком мужеські і женські хороби звичайні, хронічні і тайно полові, а іменно: біль голови, горла, жолудка, очий, уший, під ребрами, ніг, рук, ослабленэ полових сил через онанізм, кашель, запаленэ легких, сухоти, руптуру, білі сплави, заразом ріжні хороби матичні. Одним словом нема хороби, котру би він не лічив. Передовсім хорим радить звертати ся до **Проф. Овена** з повною вірою, бо він відзначаэ ся найбільшою здібностию і сумлінностию.

Тим, які прагнуть лїпше познакомити ся з ним, радимо кождому виписати для себе його книжку під заголовком: **"Самарянин".** Книжка та коштуэ лише 25 центів, але вкаже всім правдиву дорогу лїченя ріжного рода хоріб.

Отже кождий хорий, котрий прагне засягнути його сумлінного лїченя, повинен зараз удати ся до **ПРОФ. ОВНА** на сей адрес:

Урядові години: — від 1. — 5 вечер; у вівторок і пятницю до 8-ої вечер, а в свята від 10 — 1 з полудня.

Prof. OWEN, Inc.
Dept. 5.
221. EAST 17-th STREET. NEW YORK, N.Y.

НОВИНКИ.

КАТОЛИЦИЗМ В КАНАДІ РОСТЕ.

Католицизм між Українцями в Канаді "моцно" росте. Перед пару тиждними приступив до сеї "дідівської" віри оден визначний член кремарівщини, шановний між всіми вірними католіками господин Табачнюк.

"Канад. Русин" орган укр. католіків так сею парсуною і католіцким здобутком одушевив ся, що почав задруковувати цілого "Канд. Рус." католіцько-галіцьенськими викладами сего вірного аразка "дідівскої" віри о. Табачнюка.

Коли так далі піде то, отець Табачнюк готов стати эще і генеральним секретаром еп. Будки, для всіх вірних будковних католіків в Канаді.

Син п. Олівера, бувшого міністра внутрішних справ забитий.

Лондон 26-го нов. — На 21 нов. в ночи зістав забитий син Олівера з Едм., який був лайтнантом при канад. артилэрії в Франції.

Близші подробиці суть такі: В ночи на 21 нов. був спокій над рікою Сомою, де держить позиції канад. артилэрия. Сей спокій постановилось використати для розвідчих цілий. До сеї служби вибралось трех офіцирів від рижних батерій, між ними і Олівер. Всї три дістались щасливо через запори аж під німецкі окопи, коли нараз розлїг ся вистріл і Олівер повалив ся трупом. Другий з них тимчасом з підвисшеня поробив шкіци і серед огню вернув щасливо до своїх. Третий зістав тяжко раненний і сховав ся перед ворожим огнем до ями вибитої гарматною кулею. Коли огонь затих, він почав повзти по земли і нараз серед пітьми вилїз на нїм. машиновий кріс, який був закопаний в земли. Машиновий кріс почав сипати огнем але йому вдалось схованись до ями верх якої свистали кулї. Коли кріс замовк він, хоть тяжко раненний приповз до своїх і вказав де захований з нїм. машиновий кріс.

Раненько канадийські гармати післали кілька гранатів і погребали все живцем.

Ромунський урядовий звіт.

Букарешт, 23-го нов. — Ромунське міністерство війни доносить:

З нашого північного і північно-західного фронту нема нїчого нового доносити. Ми відбили всї ворожі наступи в долині Праго ва. В околици Драгославлєя ми продовжуємо наш успішний марш вперед і подолали там 4 офіцирів і 80 жовнірів, та здобули 2 гармати, 2 машинові карабіни і 5 возів з амуніцією.

В долині Алюти продовжують ся бітви в околици Свіци-Березої. В долинах Жуль і Гульорт ведуть ся завзяті битви. Над Дунаєм в Добруджі гарматна стрілянина значно ослабла.

Російський урядовий звіт з Ромунії.

Петроград, 24-го нов. — Російська начальна команда доносить з ромунського воєнного терену:

Ромунський фронт: в Семиго роді: В околици Камполюнга, коло Драгославєля вороги без настанно виконують наступи на ромунський фронт. Всї ті наступи з безуспішні.

В околици Альдест Ромуни посунулї свої лінії на північ, полонили 100 ворогів і здобули два машинові карабіни і одну гармату.

Ворожий наступ на ромунський фронт в долині Алюти в околици місцевостий Чест, Сербанешті і Бресці не повів ся. На ступ ми відбили нашим огнем.

В долині ріки Жуль ромунські війска під безнастанним напором ворожих війск постїй но відступають на полудне.

Фронт над Дунаєм: Положенє незмінене.

Німецкий урядовий звіт.

Берлїн, 25-го нов. — Німецька начальна команда доносить про бої в Ромунії:

На фронті австрійського наслїдника престола, Баварські полки відбили сильні наступи великих мас російського війска в долині Путна, в горах Гїргїз, на полудне від Гегізе.

Наші воєнні операції на полудневім фронті в Ромунії від місяця жовтня розвивають ся цілковито після пляну. Австрійсько-угорські війска мимо завзятого опору ромунських відділів таки переломили ся через гори на волоську рівнину.

Сильні ромунські сили, які ставили опір чоміж долинами Жуль і Гїльорт розбито в битві коло Таргулїю. Погром Ромунів був дуже страшний і вони потерпіли надзвичайно великі страти. Ворожі спроби вдарити на нашу армію від сходу при помочи свіжого війска і скріплень не повели ся. Наші відділи, що без хвилини відпочинку женуть за уступаючим ворогом дійшли до залїзничого шляху з Оргови до Крайової. На полудни від провалу Червоної Вежі ми перейшли через гостинець з Калїмешті до Свіці.

Наша девята армія від 1-го до 18-го новембра полонила 189 офіцирів і 19.338 жовнірів. Наша воєнна добича складаэ ся з 26 гармат, 17 возів з амуніцією і 72 машинових карабінів.

На фронті полевого маршалка Макензена: Відбувають ся тілько моменті перепалки поміж патрулями. В околици Сигістрї крішаэ огонь так артилэрії як і піхоти.

ПОЗІР! ПОЗІР!

РУСИНИ В ВЕРМІЛЬОН І ОКОЛИЦІ!

Маємо честь повідомити Вас, що ми отворили новий штор в Вермільон під назвою **"Народна Гостинниця!"** В нас дістанете щодня свіжі ковбаси і вудженину, всьо роблене на краэвий спосіб. А також рїжні приємськи.

Купуэмо всякі продукти фармарскі по найвисшій цінї. Зайдїть а певно не пожалуэте.

Народна Гостинниця

Vermilion Alberta.

Щось небувалого.

Звернїть увагу на наш великий виріб старокраєвих ковбас. Наша довголїтна практика виказала те, що нинї тисячі наших людей так в Едмонтонї як і на провинції, жадають тілько нашого виробу ковбас — а се тому, що їх смак, гарний виглад, чистість і щоденний свіжий виріб спричиняэ те, що хто раз скоштував ковбаси нашого виробу, той иншої їсти вже не буде. — Висилаємо на всї станції колїйові в Канадї. Замовленя полагоджуэмо відворотною почтою. Пишіть сейчас кілько фунтів ковбас жадаэте.

Наша адреса: —

Народна Гостинниця

518. Kinistino. Ave.

Edmonotn, Alberta.

ШИРІТЬ ЧАСОПИСЬ "КАНАДИЭЦЬ".

НАЙВИСША ВОЭННА РАДА АЛЯНТІВ.

З ліва до права суть: Ген. Джофр, през. Франції, король Британії, ген. Фок і ген. Гейг.

Ukr. Bibliotek

„Канадиець" Релїгійно-моральний ТИЖДНЕВНИК. Передплата на рік лише $1.

Канадиець THE CANADIAN

„THE CANADIAN" 10336 -- 96 ST. Edmonton, -- Alberta.

Advertising rates furnished on application.
All kinds of job printing done.

РІК VIII. Ч. 19. EDMONTON 15. OF MAY 1918. VOL VIII. No. 19.

Британцї забльокували пристань субмар.

РОСІЯ І УКРАЇНА ПОЧАЛИ НАНОВО МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ

Німеччина задумуэ зробити з Росії і України свою кольонію.

Нїкарагуа видала війну Німеччинї.

Правительство Нїкарагуа рішило сейчас виповісти війну Німеччинї і повзяти всї потрібні кроки до участи в війні.

(Нїкарагуа се 20 держава, яка видала війну Німеччинї).

Большевики вбили ген. Ренекемпфа.

В 1915 році ген. Рененкемпф був занявши майже цілу Галичину і Польщу за що Росія його убожала як найлучшого свого сина. Тепер большевики вбили його, бо він не годив ся на їх господарку.

Стейти висилають канону до Франції, що стріляэ на 114 миль.

СИРАКУЗИ Н. У. — Стейти. Амер. правительство будуэ тепер величезні канони, які будуть стрілятн на 114 миль. Од на така канона вже готова і відійшла до Франції на поле борби.

Росія і Україна почали ще раз мирові переговори.

ЛОНДОН, 12-го мая. — Росія і Україна почали вже по третий раз мирові переговори. Німецке рабівництво в сих обох державах приведе їх до близшого порозумінн а відтак до спільної оборони проти нім. наїздників.

Німеччина хоче зробити з України і Росії свою кольонію.

ЛОНДОН, 12-го мая. — Досї Німеччина була панею економічного положеня так на Україні як і Росії. Сим она невдоволена і намагаэсь тепер обняти сї обі держави мілїтарно і зробити своєю кольонією. Сей нім. крок обурюэ все російске і українське населенэ проти Німеччини.

Британцї забльокували пристань субмарин.

ЛОНДОН, 13-го мая. — Незвичайного геройского діла до конали брит. моряки, які заіхали одним воєнним кружляком наладованим камінэм до пристани в Зебрудж, де зїздяють ся нім. субмарини і затопили його при вході до пристани.

Брит. моряки виконали се вже другий наїзд на пристань Зебрудж. При першім наїзді за топили 3 кораблї з камінэм але не загатили цілком входу. Тепер при другім наїзді загатили майже цілком. Затоплений кружляк з камінэм у "Віндіктів" який брав участь в першім наїзді. Се діло брит. моряків з одним з найкрасших в брит. історії.

Чехи в передодни революції.

ВАШІНГТОН. — Славянське пресове бюро доносить, що маніфест делэгатів чеського народа, принятий на зборах в Празі дня 6-го сїчня, а в якім було проголошене зірваня чеськословацького народа з габсбурською монархією, скріпив сильно революційний рух серед всїх кляс чеського народа.

Такий стан справи допровадив до того, що австрійське правительство обсадило мадярськими військами чеські землї в цїли здавлення революційних заворушень. Австрійське правительство вибрало з поміж всїх народів Австрії Мадярів, бо вони найбільше ненавидять Чехів.

Німці висилають більше свого війска на Україну.

ЛОНДОН, 12-го мая. — Німці стягають свою кавалэрию з боєвого фронту в Франції і висилають її на Україну, де селяни починають вставати проти нім. наїзднїків. Німецка за хланість може спричинити загальне повстанэ на Україні.

Австр. румунські війска проти Австрії.

РІМ. — Італія маэ 18.000 австр. румунських війск, яких она полонила. Тепер сї війска просили італ. правительство, щоб їх уоружити і вислати на поле борби проти Австрії, що і зроблено.

Те саме зробили і чеські полонені в Італії.

КАНАДА.

В готели "Петерсбурзі" в Едмонтонї обрабовано п. Маэра на 410 дол.

Поліція арештувала Маковича і Ерого, які мали обрабувати п. Маэра в готели "Петер сбургі" в Едмонтонї на 410 дол.

БЛЬОКОВАНЭ ПРИСТАНІ НІМ. СУБМАРИН ЗЕБРУДИ.

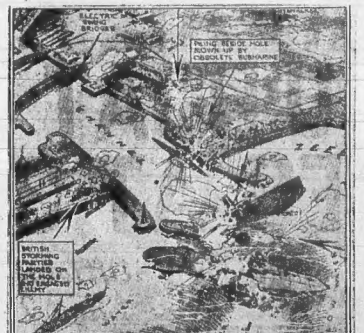

Британські моряки доконали незвичайно сьмілого діла, бльокуючи пристань субмарин Зебруди. Забльокувавши пристань кораблї на мори будуть вільні від нападів.

Корова вродила трох телят.

Сего року гомонить клич, щоб як найбільше сіяти і годувати худоби, щоб може успішнійше вести війну. Се зрозуміла і корова п. Образна з Віндзор і вродила трох гарних телят.

Знижать податок в Едмонтонї від лотів.

Минувшого року асесмент на едмон. лоти виносив 100 міліонів дол. Сего року асесмент знижуть лише на 85 міл. то э 15 міл. меньше. Сего року місто маэ много специяльних такс, що значно збільшили містові доходи і через се зменьшить ся тягар властителїв лотів.

Батюшка бив хрестом.

Батюшка Артемій Дутка з російської православної церкви в Вінніпегу, минувшої неділї у своїй злости забув, що в церкві не то сьвященик, але і най простїйший парохіянин не повинен злостити ся.

Не подобало ся йому, що п. І. Гаврилюк, церковний секретар хотїв, щоби із тацою по церкві їшов той, кого вибере заряд церковний, а не той, кого він, батюшка — хоче.

П. Гаврилюк не боронив ся від здорового удару тяжкого хреста, а чекав, що батюшка буде далї робити. А атэц Артемій підклав плечі під боки церковного заряду та почав витру чувати їх із церкви, кричучи: — "Большевик! Соціяліст! Німец! Чорти! Геть звідси!

Справа буде розбирати ся тепер в суді.

Думали зібрати 2,250.000 доляріВ а зібрали 31/2 міліона на "У. М. С. А."

ТОРОНТО. — На "У. М. С. А. думано зібрати 2,250.000 дол. Однак жертволюбиві канадийці з цілої Канади зложили поверх 3 і пів міліона дол.

В місті Торонті зібрано досї 509.622, в Монтреялї 420.000, Ванкувер 87.000, в Альберті 192.000, Саскачевані 285.000, Манітобі 216.000, Квебек 63.000 ("У. М. С. А. се" эвангельске тов. яке називаэсь "юнг-менс-крістэн-асоціэйшин". (Товариство молодих християнських людий). Се товариство по будовало много будинків позаду боєвих ліній в Франції і споминаэ з пожертвованэм самаританьску роботу для раненых жовнірів.